

Kiadóhivatal:

Bezerédj István-utca 5. szám.

Az előfizetési pénzek és hirdetések ide küldendők.

Hirdetések

legjutányosabb számítással, díj-szabás szerint

Megjelenik minden szombaton

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség:

Bezerédj István-utca 5. szám.
Ide küldendők a lapot érdeklő összes közlemények.

Előfizetés:

egész évre 10 kor., félévre 5 kor.
negyedévre 2 kor. 50 fill.

Néptanítók,

ha az előfizetést egész évre előre beküldik, 5 kor.

TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS KÖZGAZDASÁGI ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.
AZ ORSZÁGOS M. KIR. SELYEMTENYÉSZTÉSI FELÜGYELŐSÉG HIVATALOS LAPJA.

Belmunkatárs JÁNOSITS KÁROLY.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: BODNAR ISTVÁN.

Egyes szám ára 20 fillér.

Szomoru borárok.

A szekszárdi borvásár kezd lassan megindulni. Az eddigi eladásokból ítélve azonban nagyon szomoru kilátások vannak, mert míg a közel vidéki bortermelők aránylag igen jól értékesítik terméseiket s vidéken történtek már 34—38 filléres eladások is, Szekszárdon 30—32 fillérnél még nem igen jutottak tovább, ezt is úgy kell azonban érteni, hogy a borért nem seprösen, de fejlett állapotban adogáltak ennyit. Hogy mi lesz ennek a vége? előre látható nagy visszaesés a szőlőtermelés terén. Hy borárok mellett hegyi szőlőket tartani már majdnem lehetetlen. Napszám, trágya, más kiadás évről-évre szaporodik, nemsokára bejön az új jövedelmi adó is, miáltal pedig új bőr féslik le a gazdaember hátról, nem lesz tehát más választás, vagy tönkre menni — vagy felhagyni a szőlészkedéssel, legfeljebb polgárembernek való mellékfoglalkozás lesz az, aki olesóbban számíthatja önmagának a munkáját.

Mit tegyünk tehát? — hangzik a kérdés. Hát bizony erre bajos a felelet, kivált, ha már az eddig türelmet, kitartást prédikáló uri osztály is kezd kétségbeesni. Mert, hogy a pánik itt is befészkelte magát, az kétségtelen. A múlt évben még csak a polgárság dobta piacra, úgy — ahogy vették természetét, az idén azonban éppen a kevésbé megszorult uri osztály elégedett meg a 24—28 filléres kvalifikálhatlan borákkal.

Pedig hát talán mégsem oly kétségbeesítő a helyzet mi reánk éppen szekszárdiakra. *Türelem, kitartás* kellene csak s miránk is jobb napok derülnének s bizonyosan fognak is derülni. Kétségtelen ugyanis, hogy Magyarország ideai bortermése egy negyede sem lett a tavalyinak. A déli megyékben, Versec környékén, Arad hegyalján, de meg Tokajvidéken is sokat ártott a tavaszi fagy, jégverés, peronoszpóra, sőt teljesen megsemmisítette a termést.

Igy hivatalos adatok szerint Tokaj hegyalján a múlt évben 180 ezer hektoliter bor termett, az idén alig 20 ezer. Pécssett is minden panasznál, minden siránkozásnál többet és éle- sebben szól a szüret eredményének számszerű kimutatása, amely szerint negyedrésze sincs az ideai termés a tavalyinak. Amíg ugyanis 1908-ban 47 380 hektoliter bor termett pécsi szőlőtulajdonosok pécsi szőlőjében, addig ezidén mindössze 11 470 60 hektoliter bortermést jelentettek be a városi javadalmi hivatalnál. Ambar kétségtelen, hogy a múlt évi termés szokatlanul nagy volt s így a közvetlenül rákövetkező rossz termés még rosszabbnak tűnik föl, mégis elmondhatjuk, hogy régen járt olyan rossz esztendő a pécsi szőlőkre, mint az ideai. Harminc hektoliternél nagyobb bortermés más években nem tartozik a ritkaságok közé, de ezidén bizony mindössze 64 olyan szőlőtulajdonos akadt Pécssett, aki 30 hektoliternél több újbor szüretelt.

Lesz tehát a tavalyi bőnek szüke is, lassanként ürülnek a pincék, lehetetlen, hogy a borárok ne javuljanak.

Ne legyen azonban senki valami rémes reménnyel, viszont azonban ne prédálja el senki a miye van.

Egy azonban bizonyos, a védekezésnek itt a legutolsó ideje.

Pincészövetkezetek, borértékesítő társaságok, sőt a városi borbejelentő hivatal felállítására is ugylátszik, elaludt kísérletezések. Térjünk tehát felettük napirendre. De igenis volna még egy mód, amely nagy horderejű lehetne borkivitelünkre. Az ugyanis a legnagyobb bajunk, hogy nem tudunk *egyöntetű bort* produkálni, vagyis nem szállíthatunk a világpiacnak. Vidéki uraink ezer meg ezer hektoliter számra ontják az egyforma bort, ezért tisztas árat érnek el s mi

kénytelenek vagyunk borainkat jobbára a helyi, vagy országos fogyasztásra úgy elpredálni, ahogy kéri. Igaz, nagy baj az is, hogy jó formán kadarka termelésre rendezkedtünk be smivel a vörös bor még kevésbé forgalmi cikk, a legtöbb termelő erőlteti a kadarkából csinált teher bort.

Törekedjünk tehát lehetőleg egyöntetű bor előállítására. Itt nagyon praktikus és elfogadható *Tóth* Károly műszaki tanácsos, Dunavégtársulati igazgató főmérnök ideája. A közös szüret költséges, nagy berendezést igényel. *Társuljanak tehát együtvé az olyan szőlősgazdák, akiknek körülbelül egyforma karakterű boruk terem.* Nyolcan, tizen vagy huszan, harmincan, ha összeállanak — 1500—2000 hektoliter körülbelül *egyforma* bor lesz együtt, amely már számottevő mennyiség s ha 8—10 ilyen *szűkebbkörű termelőszövetség* létesül, körülbelül 15—20 ezer hektoliter bor lesz együtt, mely már nem száz, kétszáz, de legfeljebb 8—10 karakterű s ha tehát az a hazai vagy külföldi kereskedő tudja, hogy nem hektoliterenként kell összeszedni az egyforma jellegű bort, de 1000—2000 hektoliter számra már mintegy csoportosítva együtt találja, bizonyosan szívesebben felkeres bennünket, mint jelenleg, amikor napokig is el kell bolyognia, míg szükségletét összeszedi. S ha aztán egy-egy termelőszövetség még *kartelszerű* megállapodásra is jut egymással arra nézve is, hogy az egyes körzetekbe tartozó borok egységes áron értékesítenek s ha kivált közös jótállás mellett egymást még anyagilag is támogatják, vagyis termése arányában előleggel segítik ki az arra netán rászoruló, a 8—10 ilyen termelőszövetségnek lesz szava a borárok megállapításánál is, míg most egyik ember kárt csinál a másiknak s egy-egy elhamarkodott olesó eladás — amint tavaly és az idén is sajnos tapasztaljuk — hátrányosan befolyásolja, sőt egészen a sárgaföldig lenyomja az összes, még eladatlan borok árát. Mert hasztalan kérem én meg boromnak tisztas megfelelő árát, ha a szomszédom, aki pedig tehetősebb, jobbmódu énnálam, egy rosszul megemésztett ebéd, vagy nem éppen jó éjszakai alvás után kislelkűen, félig kétségbeesve, már majdnem egy jó harmaddal olesóbbra hagyta természetét, vagy talán azt már így el is adta. Beszélhetek én aztán, minduntalan csak az olesóbb árra történik hivatkozás.

Ez az idea tehát nagyon is megfontolandó, sőt könyebben is kivihető, mintha mi egy nagy általános borértékesítő szövetkezetet akarunk csinálni. 10—12 jó ismerős, sőt baráti viszonyban levő termelő sokkal nagyobb bizalommal társulhat, mint talán kétezer, akik között bizony sok akadhat, aki szüretelés, borfejtés s általában a borkezelés körül visszaél a beléje helyezett bizalommal.

Alakítsunk tehát, legalább próbául, egy pár ilyen szűkebb körű bortermelő és értékesítő szövetkezetet s azt hisszük az elért siker létrehozza a többit is, amint a hegyközségek is így keletkeztek egymásután s pár év múlva nem panaszkodhatunk a sanyaru borárokra, kivált ha a szőlőt faji jellegének megfelelő bor előállítására használjuk csak fel s nem akarunk kadarkából — minden áron — rizlingit csinálni!

A felső kereskedelmi iskolák reformja.

Évek hosszú sora óta vajudik a felső kereskedelmi iskolák reformjának kérdése: állandóan sürgetik ezt elsősorban a kereskedelmi iskolai tanárok, sürgetik azok is, kik az iskolák abiturientienseit alkalmazzák, de sürgetik ezekből az iskolákból kikerült magántisztviselők is, akik csak akkor ébrednek annak tudtára, hogy milyen kevés gyakorlati értékű szakismerettel hagyták el az iskolát, mikor valamely szakbavágó állást

kell betölteniük. A minden oldalról hangzó követelmények végre gondolkodóba ejtették a kultuszminiszteriumot, minek két elvi döntés lett az eredménye. Az egyik az, hogy a felsőkereskedelmi iskolák tanfolyama három évről négy évre emeltek fel, a másik az, hogy a felső kereskedelmi iskolai érettségi vizsgálatok eltöröltetnek. Egyebekre vonatkozólag e reform teljes kidolgozását a miniszter az érdekelt szaktestületekre, nevezetesen az országos közoktatási tanácsra és a kereskedelmi iskolai tanárok egyesületére bizta. Az eddigi megállapodás az, hogy a tanfolyam három első éve az elméleti, a negyedik év a gyakorlati ismeretek elsajátítására fordítatnék. E szerint a negyedik évben, az ugynevezett „minta irodába“ gyakorolnák magukat az ifjak a levelezésben, ügyiratok készítésében, könyvvitelben, mérleg szerkesztésben s egyéb irodai teendőkben.

Erre mi egy évet kevésnek tartunk és a gyakorlati kurzusnak a tanfolyam 3-ik és 4-ik évfolyamába való beosztását véljük szükségesnek, oly módon azonban, hogy a gyakorlati foglalkoztatás mellett az ezzel kapcsolatos elméleti ismeretek koncentráltassanak és állandóan ismételtesse nek. E szerint a 3-ik évfolyam hallgatói a levelezésben és az ügyiratok szerkesztésében, a negyedik évfolyam hallgatói a könyvvitelben, a leltárfelvételben, mérlegezésben és a revizori teendőkben gyakorolnák magukat. Aki ismeri e teendők sokféleségét, az igazat ad nekünk abban, hogy a gyakorlatokat nem lehet elég korán megkezdeni.

Másik megállapodás az, hogy a reformált iskolákban csak a kereskedelmi életben szükséges ismeretek elsajátítására kell törekedni. Ez helyes, de tartunk attól, hogy az ellenkező tülzása esünk akkor, ha a különböző szakismertek olyan tömeget öleljük fel, melynek elsajátítása lehetetlen. Olvassuk, hogy a fizikán, továbbá vegytanon, áruismén kívül, belebocsátkozik a tanterv a gyártási technika körébe tartozó, szakismeretek elsajátításába is. Ez már rendkívül széles mező, amelyet igen kevés szakember képes kellően áttekinteni. A tulhajtásnak az lesz a következménye, hogy a növendék konyvitani fog ehhez is, de alaposan sem ehhez, sem ahhoz nem fog érteni.

Végül az idegenek nyelvének tanításáról akarunk pár szót mondani. Föltétlenül helyeseljük, hogy a német nyelv teljes elsajátítására minden kereskedelmi iskola kellő súlyt fektessen. Sajnos, szükséges ezt tennünk és a német nyelv tudása nem üt csorbát hazafiságunkon. De kontemplálva van egy másik idegen nyelv tanítása, melynek megválasztása az egyes iskolák tetszésére bízatik. Csak melleleg említjük meg, hogy célszerűbb volna, ha a hazánkban erősen favorizált francia nyelv helyett a világ első kereskedelmi népének nyelvét, az angolt sajátítanók el, de ennél fontosabb kereskedelmi érdekeink szempontjából a Balkán-államok nyelvei közül egyiknek vagy a másiknak: a romának, szerbnek megtanulása. Nem kell magyaroznunk, hogy exportunk egyetlen útja a Kelet felé vezet, kereskedelmi iskolák tehát akkor tennének igen hasznos szolgálatot kereskedelmünknek, ha a Balkánon, valamint az annectált tartományokban való térfoglalásunkat a szükséges nyelvismeret megadásával hathatósan előmozdítanák.

— Az „Első magyar általános biztosító társaság“ Szekszárdon még ez évben egy főügynökséget nyit, melynek vezetésével s szervezésével a pécsi főügynökség eddigi titkárhelyettes főkönyvelőjét, Kayser Lajost bizta meg.

Anglia és London világkereskedelme.

Irta: Zsigmond János.

Mindazok a tényezők, melyek ma valamely nemzetet a világhatalom győzelemhez juttattak, Angliában megvannak bőségesen. Tengeri kereskedelmével magához vonta a világhatalom javarészét és ebben a világhatalomban megint az első hely Londonot illeti.

Maga a város nem fekszik ugyan közvetlenül a tenger partján, de a Themse folyó útján, mely a városon keresztül folyik, oly közel jut a tengerhez, hogy bátran tengeri városnak tekinthetjük. A Themse vize London alatt már annyira a tenger behatása alatt áll, hogy a dagály és apály minden tünete a legnagyobb pontossággal észlelhető rajta. Ez a körülmény adja magyarázatát annak a körülménynek, hogy akár csak Hamburgnál az Elbén, itt is a Themsen a legnagyobb oceánjáró gőzösök fölhatolhatnak egészen London belsejéig.

Ámde maga a Themse medre, melynek vize apály alkalmával egészen sekély, nem alkalmas annyi és oly nagy tengeri hajónak az elhelyezkedésére. Annaira nem, hogy a tulajdonképeni Themse-parton nincs is kirakodás és általában kereskedelmi forgalom.

Nagy elmésség és leleményesség kellett hozzá, hogy a kérdést úgy oldják meg, ahogy megoldották és Londont mégis a világkereskedelmek egyik fő-fő gócpontjává tegyék.

Megkísértem ezt az elmés módszert leírni és amennyiben szemléltetés nélkül lehetséges, nagyjából legalább érthetővé tenni.

Az egész eljárás magában véve egyszerű és éppen nem bonyolalmas. A Themse partján ugyanis a mederből kivezető utakat, mondjuk csatornákat készítettek, amely csatornák mindegyike egy-egy tágas négyszögű víztartóba vezet. Ide, ezekbe a kikötőknek vagy öblöknek mondható helyekre vezetik be dagály alkalmával a legnagyobb oceánjáró hajókat is. Az ilyen medencének vagy öblöknek a vize teljesen ment a tenger árapályától, mert zsilipek útján elzárható a Themsetől. Dagály alkalmával tehát a Themse a legnagyobb hajókat is játszva vihetik föl egészen Londonig, ott azután azon a csatornán vezetik be a hajót valamelyik ki- vagy berakodó medencébe, amelyik erre rendeltetve van. Megjegyzem, hogy a medence egyik oldalán történik a kirakodás és másikon a berakodás. Kimeget ugyanazt a módszert alkalmazzák, úgy hogy dagály alkalmával, mikor a Themse vize megdagad, minden nehézség nélkül vezethető ki a hajó a zsilip megnyitása után, sőt a medencével kapcsolatos csatorna vize apály idején is oly magasan áll, hogy a hajót akár ez a nagy víztömeg is kiviszi a Themse medrébe.

Itt, ezeknek a medencéknek a partjain bonyolódik le London tengeri világhatalma. Mint említettem, külön helyeken történik a ki- és berakodás. A kirakodó- és berakodó oldalakon vasutak vannak építve, melyek elszállítják a hozott árukat vagy hozzák a szállítani valókat. Óriási raktárak terülnek el a kikötők partjain, telve minden elképzelhető árukkal.

Elmés módját találták ki annak is, hogy a nagy tengeri hajók minden fönnakadás nélkül járassanak a Themse hidjai alatt és beléjük ne ütközzenek kéményeikkel vagy árbocokkal.

A hidak két legbelső oszlopa közötti járóját gőzzel segítségével fölemelik és hogy a gyalogközlekedés a hidakon meg ne akadjon, a két belső oszlop belsejében lépcsőket alkalmaztak az oszlop tetejéig és innét csapóhídyszerű szerkezet segítségével a közönség átmegy a másik oszlopig, amelyen ugyancsak lépcső segítségével folytatja útját minden akadály nélkül.

Általában — mint látjuk — gondoskodva van mindenképen, hogy se a személyforgalom, se a világhatalom fönnakadást ne szenvedjen.

Igy bonyolítja le London tengeri világhatalmát, ami őt a világkereskedelmek gócpontjává teszi. Ebben a világhatalomban jelennek Anglia nagyságának, világhatalmának forrásai. Ez a világhatalom pedig nagyobb, mint hajdan a világhódító Rómaé volt, mert világhatalmával magához szíjva, magához vonja nemcsak gyarmatbirodalmának, hanem az egész világnak összes erőforrásait. Gyors hajói szakadatlanul szállítják a világ minden részéből a nyersterményeket, hogy azokat iparának százfélé kezével földolgozva és árukat megtízszerezve, mint kész iparcikkeket adja vissza a világnak és teremti így magának a jövedelemnek annyiféle bőségesforrását, melyek gazdaságát és hatalmát mindenek fölé helyezik.

Másik tényezője Anglia világhatalmának a

kereskedelmével egyenlő rangú ipara. Mindkettőben első vagy legalább az elsők között áll az angol. Iparában úgy, mint kereskedelmében megvannak, visszatükröződnek fájának összes jó tulajdonságai: szoliditás és megbízhatóság.

Angol ember nyilvános üzletben alkut nem ismer. Ez teljesen indokolt az ő szolid üzleti viszonyai mellett. Kizárt dolog ugyanis, hogy angol kereskedő valamely árúért többet kérjen, mint amennyit az megér. Viszont, ha valamely cikknek az árát kimondja, bátran megvehetjük, mert annyit biztosan megér. Tisztelettel üzlet ki van zárva. Innen van, hogy az angol kereskedővilág tekintélye és megbízhatósága el van ismerve az egész világon. Ez a föltétlen megbízhatóság teszi az angolt igazi üzletemberré. Mert vannak ugyan ravaszabb fajta kereskedők, ámde éppen megbízhatóságuk hiánya helyezi őket messze mögé az angolnak.

Iparcikkeik tartóssága és jósága közismert az egész világon. Fémipar, szövő-fonóipar stb. terén versenyre kelhet ugyan velük több más nép, de a versenyben mindig az angol marad a győztes, éppen gyártmányainak tartóssága és jósága miatt.

A múlt nyáron rendezett világkiállítás a leghangosabban szóló bizonyíték volt az angol ipar páratlan fejlettsége mellett. A francia ipar ugyan csiny és izlés dolgában föltötte áll, de jól tudjuk, hogy mindez még nem elegendő ahhoz, hogy valamely iparcikket első rangnak nevezünk. Mindez sorosan összefügg az angol nemzet sajátos karakterével. Szolid és reális népek az ipari gyártmánya sem lehet más, mint szolid. Valamint a franciák finom izlése rányomja ezt a bélyegre ipari cikkeikre is, úgy az angol realitás és szoliditás bélyege is rajta van minden gyártmányukon.

Alig vesznek külföldről valami gyártmányt, mert nincsenek senkire rászorulva, ellenben sok ezer milliót bevesznek saját gyártmányaik külföldi értékesítéséből. Tudjuk, hogy hozzánk több száz millió értékben kerülnek gyártmányaik: tü, olló, kés, posztó, gazdasági gépek stb. Hajógyártásuk maga már több ezer millió külföldi pénzt hoz angol földre; a hajóstársaságok a tengeri hajókat rendszerint angol gyárakban készítetik, hogy pedig egy teljesen fölszerelt tengeri hajó, főleg annak gépezete mekkora értéket képvisel, azt nem nehéz elképzelni.

Különben az angol fajban már megvan az igazi rátermetség az ipari és általában az üzleti foglalkozásra. Nem is lehet ez másképp olyan népnél, mely annyira tiszteletben tartja a becsületes polgári foglalkozást, hogy a legelőkelőbb arisztokrata családok nem elsőszülött fiait (mivel a család rangját és méltóságát az elsőszülött fiu szokta örökölni a vagyonnal együtt) ipari és kereskedő pályára lépnek és csak ritkán választják az improduktív katonai pályát.

Ilyen gondolkozásmód mellett, mikor magas képzettségű és előkelő származású emberek választják az ipari és kereskedői foglalkozást, nem is lehet az az ipar és kereskedelem más csak magas fokon álló és a társadalom minden rétege előtt tisztelet és becsülés tárgya. Minthogy pedig manapság a nemzetek versenyében azon fordul meg minden, hogy gazdaságilag melyik erősebb, melyik tudja a most már hatalmi tényező gyanánt szolgáló nemzeti vagyont minél jobban fokozni és fölhalmozni, — teljesen érthetővé válik előttünk az angol nemzet elsősége a többi nemzetek között és egyuttal értjük azt a világhatalmat is, melyet az ilyen nemzet gyakorol.

A kath. kör ünnepe.

Szekszárd hitvalló katolikusai társadalmi tevékenységének első eredménye, hogy a szekszárdi róm. kath. Olvasókör múlt vasárnap nevezetes és lefolyásában fényes ünnepélyt rendezett. E napon érte el a kör, vezetőinek odaadó buzgalma, fáradhatatlan munkássága és lankadást nem ismerő erélye folytán, felolvasásainak sorozatában a századik felolvasást.

Hogy ezek a hallgatóság vallásérkölesi és hazafias érzésének emelésére, tudásának fokozására, gondolat- és látókörének kiszélesítésére, a lélek felvidítására és nemesítésére szánt felolvasások itt, helyben a közönség széles körét vonzották: fényes bizonyítéka, hogy a felolvasásokra mindig többen jelentek meg, mint amennyien a kör tágas termében elférnek s hogy a felolvasások jó híre a város falain túl is elterjedt, bizonyítja az, hogy a 100-ik felolvasáson megjelent a pécsi róm. kath. egyházmegye főpásztora, mel-

tőságos Zichy Gyula gróf, pécsi püspök, a kath. kör fővédnöke és nagyméltóságú Apponyi Géza gróf, vbtt., Tolnavármegye főispánja, a kör védnöke is.

Zichy Gyula gróf, püspök, titkára: dr. Mosonyi Dénes, pápai káplán, kíséretében 13-an este a 7 óra 7 percekor Bataaszék felől beutó vonattal érkezett Szekszárdra, ahol a pályaudvaron dr. Szentkirályi Mihály polgármester fogadta rövid beszéddel, majd a r. k. olvasókör dalárdája énekelt egy üdvözlő dalt.

A pályaudvaron esinos kis diadalkapu volt felállítva s a püspök kíséretével ez alatt, fehér ruhás leányok sorfala között, hagyta el a pályaudvart, a honnét dr. Szentkirályi Mihály polgármester jobbja a város négyes fogatán jött be a városba. Persze kis idő kellett hozzá, míg a rengeteg tömegben a kocsi meg tudtak indulni. A menet a rendfentartásra megjelent Molnár Lajos rendőrkapitány vezette, utána 100 tagból álló lovasbandérium lovagolt a kath. kör tagjainak felügyelete alatt, ezeket követte a színes, lampionos menet, melynek nyomán dr. Fent Ferenc immár jászti apát, szentszéki tanácsos, belvárosi plébános, dr. Mosonyi titkárral előzte meg a püspököt hozó s fehér ruhás lányoktól körülvevő négyes fogatot, mely után a fogadatra megjelent urak kocsija következett. A menet irányában a házak zászlódszót öltöttek s a házak ablakai ki voltak világítva. Igen szépen festett a középületek közül a főgimnázium, a selyemgyár, a Szekszárd Szálló, a polgári iskola, a városház és a plébánia, a magánházak közül Pirnitzer József és fiai áruháza volt szépen kivilágítva nagy frontjával.

A vasutól a plébániáig ember-ember hátán tolongott s lelkesen éljenezte a püspököt. A virágokkal és zászlókkal izlésesen díszített plébánián dr. Fent Ferenc apátplébános vacsorát adott a püspök tiszteletére, melyen az egyháziakon kívül gróf Apponyi Géza főispán, Simontsits Elemér alispán és dr. Szentkirályi Mihály polgármester vettek részt.

Este fél 9 órakor a magas vendég tiszteletére a kath. kör diszeloadást rendezett. Előadták a „Szent Dorothea“ című kétfelvonásos és a „Szent István“ című egyfelvonásos színműveket. Az elsőben a főszerepeket Kovách Annuska, Tóth Annuska és Hódl Mariska játszották szépen, átgondoltan és nemes tüllel. A többi szereplő is, u. m. Burka Flóra, Horváth Iduska, Gerscha Ottó, Molnár Margitka, Pécsy Mariska, Kliegl Annuska, Kálmán Erzsike, Kunczer Ilonka, Szabó Etelka, Rácz Ilonka, Flettner Erzsike és Stancsics Sárika ügyesen, kedvesen mosolyogtak s beszéltek. A „Szent Istvánban“ a kör kipróbált műkedvelő gárdája jeleskedett, kellemes estét szerezve a jelenlévőknek, valamint mindannyian nagy sikert aratva. A darabok után előadott előképek is szépek voltak s általános tetszésben részesültek. Az előadáson nagy és szép közönség vett részt. A püspök az előadásra Apponyi Géza gróf főispán, dr. Szentkirályi Mihály polgármester társaságában pontosan a kitűzött időben jelent meg.

Vasárnap 10 órakor a belvárosi templomban a nagymisét Zichy Gyula gróf, püspök mondotta dr. Fent Ferenc apát, Mosgai Sándor úrvárosi és Éber Géza fekedői plébánosok, dr. Mosonyi Dénes pápai káplán, Szabó Géza hittanár, Koch Gyula és Kapossy Iván káplánok segítségével. Mire után dr. Fent Ferenc mondott szentbeszédet, megemlékezvén abban a kör ünnepéről is. Szentmise után a püspök küldöttségeket fogadott. Tisztelték a róm. kath. hitközségi tanács és iskolaszék, a r. k. tanítói kar, a róm. kath. óvodát és menhelyet fenntartó egyesület özv. Simontsits Béláné vezetésével, a róm. kath. olvasókör, a róm. kath. társaskör, az öcsényi iskolaszék. A püspök szívesen fogadta a küldöttségeket, mindegyikhez volt néhány kedves, lekötelező szava. Külön jelentek meg a püspök előtt Simontsits Elemér alispán, Ács Vendel főfelügyelő, a posta- és távirtda hivatal főnöke és Szántó Zsigmond nyug. plébános.

Egy órakor Apponyi Géza gróf, vbtt., főispán a püspök tiszteletére ebédet adott a vármegyeház termében, melyre a városbeli hivatalok főnökei, az összes felekezetek lelkeszei és a kath. intézmények vezetői voltak hivatalosak. Az első felköszöntőt a házigazda, a főispán mondotta a püspökre, aki viszont a főispánra és a megjelentekre emelt poharat. Felköszöntőt mondtak még Tomcsányi Lajos uradalmi főfelügyelő gróf Apponyi Albert miniszterre és Simontsits Elemér a gyermekvédelem apostolára, Zichy Gyula gróf, püspökre.

A tulajdonképeni ünnep, a századik felolvasó estély d. u. 5 órakor folyt le a kath. olvasókör szépen díszített s lelkes közönséggel megtelt termében.

A Himnusz fenséges hangjai után dr. Fent Ferenc, a kör elnöke, üdvözölte a püspököt és Apponyi Géza gróf főispánt, a kör diszelnökét, valamint a szép számmal megjelent közönséget, mire Zichy Gyula gróf püspök tartotta meg apostoli lelkesedéssel, nagyhatású megnyitó beszédjét, a kath. szervezkedés szükségéről és céljáról, amit a magas szárnyalású beszéd következő mondatában fejez ki: „Azt akarjuk, hogy a társadalom, melyet nagyobb részben éppen mi alkotunk, keresztény és magyar legyen újra.“

A beszéd nagy hatást tett a hallgatóságra, mely lelkesen éltette a püspököt.

A dalárda éneke után Haller István fővárosi hírlapíró, az Országos Kath. Népszövetség központi főtítkára tartott szabad előadást „A katolikus világnézet szerepe a XX. században“ címmel. A hatalmas beszéd a szabadgondolkodóknak a vallás szükségtelen volta, a vallásnak, a gondolat szabadságára való káros hatására, valamint a vallás és tudomány egymással való megférhetetlenségére vonatkozó állításait cáfolta s a hit nyílt megvallására s tömörülésre, szervezkedésre buzdított.

A jeles szónok kellemes organuma, megnyerő előadása, de a beszéd szépsége és tartalmassága is valósággal elragadták a közönséget, mely lelkes tapsal tüntetett a kiváló szónok mellett.

Tóth Pál, dr. Rézbányai József pécsi theologiai és jogakadémiai tanárnak a Magyar nemzethez című, Kovács Annuska Mindszenty Geonak „A szentek unokáihoz“ című költeményét szavalta el nemes páthosszal, mely érzéssel és igen sok tapsot aratva. Vendl Gyula a „Rákóczi zászlója“ című melodramát szavalta nagy hatással. A jeles szavalót zongorán Treer Ilonka, gordonkán Hiller Gyula, hegedűn Balla Károly, harmoniumon Treer Mór kísérte szép tudással s nagyban elősegítve a melodrama általános hatását.

Igazi és értékes művelvezetben részesítette a közönséget Éber Géza fekedői plébános, a kitűnő zongoraművész a következő műsorral: Beethoven: Cis-moll Sonata (Mondschein), Edvard Grieg: Tavasszal, Papilion, Rákóczi kora. A páratlanul tiszta intonáció, mélyreható értelmező erő és a káprázatos technika lebilincselte a közönséget, mely zajos tapsokkal méltányolta a művészi játékot s minden szám után meleg ovációban részesítette a kiváló zongoristát.

A műsor egyes számai között a kör dalárda énekelt Hiller Gyula újvárosi kántor szakavatott vezetésével.

Szabó Géza ügyvezető elnök zárszava után, melyben a püspök ide fáradozását és atyai jószágát köszönte meg, az ünnepély a szózat elénekelésével véget ért, kitörölhetetlen nyomokat hagyván a jelenlevők lelkén.

Este negyed 9 órakor a körben 120 terítékű közvacsorát rendeztek, melyen az első felkiszöntőt a püspök mondotta a pápára és a királyra, Isten áldását kérvén a kör vezetőire és tagjaira. Az állva meghallgatott beszéd után dr. Fent Ferenc mondott lelkes felkiszöntőt a püspökre, akit még Haller István, Frey János, Szuliman György és Horváth Ignác köszöntöttek fel; Pártos Zsigmond esperes Zichy Nándor grófot, majd Frey Jánost és Szuliman Györgyöt, Szabó Géza Apponyi Géza gróf, főispánt, Romaisz Ferenc e. kanonok a kat. kör vezetőit és tagjait, Haugh Béla Szabó Gézát, ez Haller Istvánt majd, Hiller Gyulát a dalárda karmesterét, végül Éber Géza dr. Hangel Ignác vármegyei tisztí főrovost éltette. Vacsora után Éber Géza fekedői plébános, a közönség felkerésének engedve, egy Liszt-rapszodiát és néhány magyar dalt játszott el, amit a jelenvotlak szünni nem akaró tapsal honoráltak.

Petőfi „Erzsikéje“.

Holnap lesz két hete, hogy nagy ünnepéssel avatták fel a Petőfi-házat Budapesten. Utólag a házavattás egy szép epizódjáról értesülünk. A nagyszabású országos ünnepségen részt vett vármegyéinkből két köztisztelőben álló matróna is és pedig öv. Halassy Károlyné, szül. Sass Zsófia és öv. Török Józsefné, szül. Sass Erzsébet, akik közül az előbbi urnő életének 85 ik, az utóbbi pedig 84-ik évét tapossa. Mindkettőjüket öv. Sass Istvánné urnő, dr. Sass

István volt vármegyei főrovosnak, Petőfi gyermekkori barátjának özvegye vitte fel Budapestre, hogy mint élő tanui Petőfi nagy szellemének, ő is ott legyenek a fényes ünnepségen. Egyszer majd egy hosszabb közleményben elmondjuk Petőfinek a borjádi Sass-családdal való bensős, meghitt viszonyát, most csak annyit említnék meg, hogy a két agg urinő feltűnő ünneplés tárgya volt Budapesten. A legelőkelőbb írők, tudósok vették őket körül, sőt Apponyi Albert közoktatásügyi miniszter is bemutattatta magát nekik nevével együtt. Öv. Halassy Károlyné, szül. Sass Zsófiához írta ugyanis Petőfi az „S. Z. kisasszony emlékkönyvébe“ című verset, öv. Török Józsefné, szül. Sass Erzsébet pedig Petőfi az az Erzsikéje, akiről „A négy ökrös szekér“ című gyönyörű verse szól. Az előbbi költemény kéziratát csak nemrég ajánlkozta öv. Halassy Károlyné a Petőfi-háznak.

A négy ökrös szekér című vers érdekes körülmények között született. Téves Kéry Gyulának az a közlése, mintha az „uri társaság“ tagjai négy ökrös szekéren mentek volna „táncmulatságra.“ A dolog úgy történt, hogy Petőfi harmadmagával egy szombati este — átsétált Uzdra, Pesthy János földbirtokoshoz s ott maradt esti 9—10 óráig. A mikor haza akartak indulni, Sass Istvánnak eszébe jutott édes anyja üzenete, ki azt üzenté a Pesthy Jánoséknál időző Sass Erzsikének, ki Sass István testvére volt, hogy Petőfiékkel ő is menjen haza Borjádra. Uzd, Borjádhoz még is egy jó félóra, hogy menjen tehát haza a 17 éves Erzsike — gyalog? Ezen tanakodtak, amikor előállt Pesthy János s félig tréfásan megjegyezte, hogy hát nem is kell gyalog mennie, éppen most indulnak az — ökrös szekerek. Pesthy János uram ugyanis egy kicsit elkésett a „betakarodással“ s mivel a Sass-család már végzett Borjádon, kölcsönbe adta az ökr fogatokat. Bravo! Kiszökött Petőfi, kinek nagyon megtetszett a bizarr ötlet — így aztán csakugyan felültek a négy ökrös szekérre s megszületett a gyönyörű költemény.

Ezt az érdekes epizódot öv. Török Józsefné urnő többeknek elbeszélte a házavattási ünnepségen. De főleg Jászai Marira volt nagy hatással, úgy hogy a nagy művésznő még az nap kocsiára ült s meglátogatta Petőfi „Erzsikéjé“ üccsenél, dr. Sass Istvánnál, a Rudas-fürdő igazgató-főrovosánál, ahol szállva volt s hálából egy óráig Petőfi-verseket szavalt neki.

Itt egy — indiszkrét, de érdekes kérdést is intézett Jászai öv. Töröknekhez t. i.:

„Mondja el, hogy sötétben, vagy pedig világosan csókolt-e meg őt Petőfi.“

„Hát persze, hogy világosan“ — válaszolt a bámulatos élénk és üde szellemi erőben levő öv. Török Józsefné. Az pedig úgy történt, hogy aludni készült a társaság. Petőfi bucsuzott s odahajolt Sass Erzsikéhez, ki akkor már félig menyasszony volt, hogy valamit sug neki s — megcsókolta.

A fiatal 17 éves leány iszonyu zavarba jött s e zavarában csak annyit mondott, hogy hiszen: nem *sugott* semmit.

— Ne csodálja Erzsike, hisz olyan mélyről jött a hang, hogy amire felért — elhalt.

Ez volt Petőfi válasza.

A fiatal menyasszonyjelölt egész éjjel sirt a csók — vagy talán a szavak mély értelme felett. S még most is könybe lábbad két élénk tüzi, jószágos tekintetű szemé, amikor ezt a kedves epizódot elmeséli . . .

B.

HIREK.

— Személyi hír. Apponyi Géza gróf, vbtt. főispán, mult szombaton Zichy Gyula gróf megyéspüspök itt tartózkodása idejére Szekszárdra érkezett. Itt résztvett a püspök tiszteletére rendezett ünnepélyen, vasárnap pedig a főpásztor tiszteletére ebédet adott.

— Kinevezés. Az igazságügyi miniszter Ujlaky Péter tenkei járásbírói díjokat, igazolványos altisztet, a szekszárdi kir. járásbíróshoz irnokká nevezte ki.

— Gyászmise. Apponyi Géza gróf, vbtt. főispán, f. hó 15-én reggel gyászmisét mondatott a szekszárd-belvárosi r. k. templomban édesanyja lelkiüdvéért s azon maga is résztvett.

— Vármegyénk a Kossuth-mauzóleum átadási ünnepén. A Kossuth-mauzóleum átadási ünnepélyére Budapest város polgármestere táviratilag hívta meg a vármegyét. Az ünnepély folyó hó 25-én d. e. fél 12 órakor lesz.

— Uj honpolgár. Sedlacek György tolnai lakost a belügyminiszteri honosította.

— Egyházi kitüntetés. Ófelsége a király dr. Fent Ferenc szentszéki tanácsos, szekszárd-belvárosi plébánosnak a Boldogságos Szűz Máriáról nevezett jászti címzetes apátságát adományozta. Ez a kitüntetés bizonyára az egész egyházmegyében örömteljes fogadtatásra talál, de a legizgazabb örömet mégis Szekszárdon okozta, ahol a kitüntetett plébánost igaz tisztelet és hiveinek őszinte szeretete övezi.

— Tanácsbíró és főjegyző választás. A tolnai ref. egyházmegye az Eötvös Károly lemondásával megüresedett világi tanácsbírói és a Székely Géza lemondásával megüresedett egyházi főjegyzői állást most töltötte be s az egyes presbyteriumok által beadott szavazatokat a Kátai Endre esperes elnöklése alatt Tantó János kajdaci lelkész, Jó Dömötör Károly földbirtokos és Takács Gyula főjegyzőből álló szavazatbontó küldöttség f. hó 16-án bontotta fel. A világi tanácsbírói állásra összesen 21 egyház szavazott s Szondy István szekszárdi gyógyszerész, egyházmegyei főjegyző választott meg 19 szavazattal, tehát impozáns többséggel, míg egyházi főjegyző az ezen állásra beadott 23 szavazatból 22 szavazattal, (mert Alsónyék természetesen nem szavazhatott saját lelkészére,) tehát egyhangú választással, ami ily esetben olyan nagy ritkaság, Szabó Károly alsónyéki lelkész, egyházmegyei egyházi aljegyző lett. Az egyházi ügyekkel foglalkozók körében mindkét választás igazi örömet kelt. Szondy István, mint aljegyző s utóbb, mint főjegyző idestova 25 évet tölt el egyháza szolgálatában, míg Szabó Károly kevesebb szolgálati idővel, de nem kevesebb ügybuzgalommal s alapos tudással szolgált reá a ref. egyházmegye most megnyilvánult őszinte bizalmára. E választás folytán Szondy István tanácsbíró beadta főjegyzői állásáról való lemondását az esperesnek, ki úgy erre az állásra, valamint a Szabó Károly megválasztásával megüresült aljegyzői állásra is szavazást fog elrendelni. A szavazatokat 1910. január 15-re kell beadni.

— Erzsébet nap. Erzsébet királyne névünnepe alkalmával a szekszárdi belvárosi templomban dr. Fent Ferenc apátplébános segédlettel gyászmisét mondatott, melyen a városbeli tanintézetek növendékei vettek részt.

— Kiküldetés dohánybevéltáshoz. A m. kir. dohányjövédéki központi igazgatóság Krautsak József nyug. p. ü. számtanácsost 1910 január 3-tól 1910 február 10-ig Jászaiszékre küldte ki a dohánybevéltáshoz pénztárnoknak.

— Nunkovich Ferenc nyugdíjának beszüntetése. Simontsits Elemér, Tolnavármegye alispánja Nunkovich Ferenc nyug. főszolgabíró nyugdíját 1908 febr. 28-tól ideiglenesen beszüntette, mivel 1908-ban 1400, 1909-ben pedig 1680 korona nyugdíját máig sem vette fel.

— Adminisztrátori kinevezések. A pécsi megyéspüspök a síóagárdi plébánia vezetésére Szabó Dezső pécsbelvárosi káplánt nevezte ki adminisztrátorrá, ki a közeli napokban már elhagyja Pécs városát, ahol sok éven át működött a belváros közönségének szeretetteljes elismerése mellett. A községi polgári leányiskolának 9 éven át volt hitoktatója.

Kovács József, Lovászhéty plébánosa, betegség miatt nyugalomba vonult. A püspök Koch Gyula szekszárdi káplánt nevezte ki Lovászhétyre adminisztrátornak, míg Szekszárdra Kun Lajos bükkösi káplánt, ennek helyére Bükkösdre pedig Cséplő István kövágószőlősi káplánt disponálta.

— Községi választás. Cikón, a lemondott Guttyán Rezső pénztáros helyébe Flahn József választott meg.

— Láttamozott alapszabályok. A bonyhádi protestáns olvasókör alapszabályait a m. kir. belügyminiszter láttamozta.

— Elismerés egy távozó óvónőnek. Duna-földvár nagyközség képviselőtestülete Papp Gizella volt dunaföldvári községi óvónő állami óvónővé Patóháza történt kinevezése, illetve áthelyezése alkalmával egyhangúlag hozott határozattal örömmel üdvözölte ugyan, de egyidejűleg mély sajnálatának adott kifejezést, hogy a fáradszatólan és érdemekben gazdag óvónőtől e kinevezés által Dunaföldvár község megfosztva lett. Erdemeit a községi képviselőtestület f. hó 16-iki gyűlésen jegyzőkönyvileg is megörökítette s erről Papp Gizella állami óvónő jegyzőkönyvi kivonaton értesítette. Ahig néhány évi működése alatt Papp Gizella a gyermeknevelés terén valóságos csodákat mivelt. Végtelenül kedves és sikerült volt óvodájával történt minden fellépése s a község elismeréssel adózott a kedves jelenetekért, melyeket

a gyermekesereg Papp Gizella vezetése mellett felmutatott. A ritka óvónői tehetség a vidéken is hirre kapott. Szekszárdon is — alig 8—10 nap alatt — párját ritkító előadást rendezett. Jól esett látnunk tehetséggel párosult szorgalmát. Idő előtt, idő után lelkesedéssel vonta maga körül a kicsiny gyermekeket s kitűnő sikerrel tanította őket. Egyes vizsgáin óvodája nemcsak a játékok sokféleségével, de számtani és egyéb kérdésekre való sikerült feleletekkel is kitűnt. A gyermeknevelés szépsége, fontossága, hatása az ő óvodájában összpontosult. A kis gyermekek a legnagyobb örömmel vonzódtak hozzá s tanultak tőle nemcsak óvodai dolgokat, játékokat, de megtanulták tőle a felnőttekkel szemben köteles tiszteletet, vallásos és hazafias dolgokat s velők ilyen lelkületet is! A községi iskolaszék az óvónő nemes tevékenységét állandó elismeréssel és köszönettel honorálta. Mivel Dunaföldvár köz- és képviselőtestülete át van hatva a gyermeknevelés fontosságától, ezért tüntette ki egyhangu határozatával távozó, lelkes, tevékeny és érdemekben gazdag óvónőjét, kihez hasonló a községben még aligha volt. Vajha az utódja igazi utód- lenne.

Crassus.

— **Göde Lajos s. lelkész meghívása.** A szekszárdi református egyház hívei, amint már megírtuk, a *Borzák* Endre halálával megürült lelkészi állást *Göde* Lajos budai segédlelkész meghívásával töltött be. Az erre vonatkozó meghívás már be is terjesztették Kátai Endre espereshez, A reformátusok zsinati törvénye bizonyos formákhoz köti a lelkészi állásnak meghívás folytán történő betöltését. Így *Kátai* Endre esperes elnöklésével a *Dömök* Péter kiérdemült esperes és *Kovács Seb.* Endre világi tanácsbíróból álló bizottság e hó 18-án bírálta el Szekszárdon, hogy a meghívás rendben történt-e, illetve, hogy a meghívandó lelkész képesítése s választhatósága tekintetében nincsen-e kifogásolni való. Mivel a törvényben előirt szabályok betartottak s *Göde* Lajost képesítése s felsőbb batóságai által kiállított dicséret bizonyítványai a meghívásra érdemesítik, a bizottság a meghívást rendben levőnek találta s ehhez képest a lelkészválasztás határnapját *Kátai* Endre esperes e hó 28-ára már ki is tűzte s a választás formászerű meg-
ejtésére *Dömök* Péter kiérdemelt esperest és *Hagymássy* Károly világi tanácsbírók küldötte ki. A lelkészválasztás határnapját most a következő vasárnap a szószékről is kihirdetik. Szavazás azonban csak akkor lesz, ha azt esetleg 10 egyházi tag írásbeli uton kéri meg.

— **Egy szekszárdi nagy ipari vállalat.** Lázás munka folyik a Molnár-féle nyomdai ipar részvénytársaság üzemhelyiségében. Fél év óta nappal és éjjel is erősen foglalatkoskodnak, hogy a sok megrendelésnek eleget tehessenek. A részvénytársaság főleg reklám céljára szolgáló naptárak gyártására rendezkedett be, ugy hogy e téren nemcsak Magyarországon, de odaát Ausztriában is alig akad versenytársa. A cég már mintegy másfél hónap óta nem is igen fogad el megrendelést, mert lehetetlen — mielőtt ki nem bővítik a gyártelepet — hogy a sok megbízásnak eleget tegyen. Eddigélé 150 ezer koronánál több a megrendelés csak naptárakban s az a vigasztaló, hogy ebből körülbelül 65 ezer korona ára Bécsbe készül s ezen kívül is nagy mennyiséget szállít a cég Trieszbe, Lembergbe s más nagy városba. A Molnár-féle iróalzatból eddigélé 2000 jegyző tett megrendelést. A gyárberendezését a múlt héten Bezerédj Pál selyem-
tenyészési miniszteri meghatalmazott is megsej-
léste s nagy dicséretének adott kifejezést a látottak felett, mert őt is meglepte a gyors, szinte hihe-
tetlen mérvű fejlődés, mi itt rövid egy év alatt tapasztalható.

— **Képviselőink köréből.** Madi Kovács János a paksi kerület országgyűlési képviselője, f. hó 15-én résztvett a Tapolczán rendezett népgyűlésen s ott beszédet tartott, a népgyűlés után adott banketten pedig Batthányi Pál gróf, főispánra mondott nagyhatású felköszöntőt.

— **A pécsi püspök Bonyhádon.** Szekszárdról menet a város fogatán hetfőn délben Bonyhádra érkezett Zichy Gyula gróf pécsi püspök, akit Fent Ferenc dr. szekszárdi plébános, dr. Szentkirályi polgármesterrel együtt oda is elkísért. A plébánialak előtt Eibach Ödön hitközségi elnök, Jozgits János dr. plébános, Szepessy Kálmán községi főjegyző fogadták a püspököt nagyobb közönség élén. A plébánialakból a püspök a kath. kör helyiségébe ment, ahol Weber János orsz. képviselő üdvözölte a püspököt, aki halásan köszöntötte a szives fogadtatást. Ezután

látogatásokat tett a püspök Perczel Dezső nyug. miniszter, Osztrich Mihály kir. tablabíró, Szentiványi Miklós főbíró, Hagymássy Zoltán dr. szolgabíró, Schwetz Antal dr. iskolaszéki elnök, Eibach Ödön hitközségi elnök, Szepessy Kálmán nagy községi főjegyző és Streicher Benő családjainál. Délben Jozgits Jánosnál volt ebéd, hol a fent elsoroltakon kívül Kardos Kálmán nyug. főispán, Rausz Alajos cikói plébános is megjelentek mint hivatalos vendégek. Délután a püspök a zárdába ment, hol megható fogadtatásban részesült. A kápolnában való rövid ima után me-
nézte a nővérek lakását, a polgári leányiskola minden osztályát, a könyvtárt, szertárt, a kertet, a szegényházat s majdnem mindenkihez volt egy-
egy szeretetteljes szava. Ezután a püspök vasu-
ton elutazott. A plébánia-házban levő összes ven-
dégek kikisérték a vasuti állomáshoz.

— **Pályázat.** A pénzügyigazgatásnál több pénzügyőri vigyázói állásra pályázat van hirdetve. A kérvények 1910. évi január hó 10-ig nyujt-
hatók be.

— **Meghaltkatona.** Nedanovic Trigun 23 éves katonája horvátországi közkatona Tolnán tífuszban megbetegedett s gyógykezelés végett beszé-
lítették a szekszárdi kórházba, ahol f. hó 14-én meghalt. Temetése f. hó 16-án ment végbe, azon bajtársai is részt vettek.

— **Fényes esküvő.** Vettük a következő értesítést: „Özv. jobaházi Döry Jenőné szül. jobaházi Döry Mathilde örömmel tudatja az ő, valamint néhai jobaházi Döry Jenő fiának, jobaházi Döry Hugónak, draskóczyi és jordánföldi Ivánka Illyvel, draskóczyi és jordánföldi Ivánka Oscar cs. és kir. kamarás és neje lipótszentiványi Szent-Iványi Janka leányával f. hó 23-án d. e. 11 órakor, Budapesten az egyetem templomban történendő egybekelését. Tüske, 1909 november havában.“ — A menyasszony szülei hasonló értesítést bocsátottak ki.

— **Postakiadói vizsga.** Tamaska Károly sikerrel letette a postakiadói vizsgát.

— **A csendőrség köréből.** *Wachsmann* Vilmos százados, szárnyparancsnok szabadságra ment, helyettesítésére *Kunossy* Béla hadnagy, tamasi szakasparancsnok vezényeltetett ki. — *Soltész* Sándor szekszárdi szakasparancsnok Budapestre a lovagló tanfolyamra vonult be. — *Hazay* Elemér hadapród szemlét tartott a szekszárdi szakaszánál.

— **Jegymegváltás.** Gróf Apponyi Sándor aranyapjas, vbtt. és neje az e hó 10-én tartott nőegylet theaestélyi alkalmával jegyét 10 koronával váltotta meg.

— **Uj helyiség a paksi főszolgabírói hivatalnak.** Paksi tudósítónk írja. Simontsits Elemér alispán Tóth Henrik államépítészeti főmérnök kíséretében e hó 15-én megtekintette a Kiss Pál és Madi Kovács János féle házakat. Ezek egyikét a vármegye a paksi főszolgabírói hivatal számára akarja megvásárolni hivatalhelyiségül s a főszolgabírói lakásul.

— **Eljegyzések.** Dr. Krausz Emil ügyvéd, tartalékos csász. és kir. tüzérhadnagy Szekesfeherv. ról eljegyezte Rabinek Pál takarékpénztári vezérigazgató és neje szül. Breuer Berta Gizi leányát Paksról.

Hofmeister Frigyes Zombáról eljegyezte Szokolics Mariskát Bonyhádról.

Pongrácz Lajos bátaszéki gyógyszerész eljegyezte dr. Haidekker Károly ügyvéd, a somogy-
megyei takarékpénztár jogtanácsosának leányát, Gizikét Kaposvárott.

— **A püspök utazása.** Zichy Gyula gróf, megyéspüspököt Szekszárdra utazása alkalmával Decsen és Ócsényben szép fogadtatásban részesítették. Decsen Kommandinger Kálmán községi főjegyző, Ócsényben Simrák László tanító üdvözölte szép beszéddel a főpásztort. Az ócsényiek szép transparentet is készítettek a püspök tiszteletére. Szekszárdról a püspök 15-én 1410 órakor a város négyes fogatán utazott el Bonyhádra, ahova dr. Szentkirályi Mihály polgármester és dr. Fent Ferenc apátplébános kísérték el.

— **Gyógyszertár eladás.** Soós Károly bátaszéki gyógyszerész ottani gyógyszertárát Pongrácz Lajos gádorosi lakosnak eladta.

— **Egyházmegyei bírósági ülés.** A tolnai ref. egyházmegye időszaki bírósága f. hó 18-án, *Kátai* Endre esperes és *Agoston* István világi tanácsbíró elnöklésével, Szekszárdon ülést tartott. A beadott felelkezés elbírálásával 4 presbiteri állás betöltésére új választást rendeltek el. A fegyelmi bizottság Török László volt gondnok megsértése miatt egyik presbiter feddésre, ezen

kivül 50 korona eljárási díj megfizetésére ítélte. Az elítelt presbiter felelkezést jelentett be. A dunaföldvári tanítónő fegyelmi ügyének tárgyalását későbbre halasztották.

Felkérjük lapunk előfizetőit, hogy minden egyes lapszám elmaradását tudatni sziveskedjenek, hogy a m. kir. postalgazgatósághoz lapunk hiányos kézbesítése miatt jelentést tehessünk.

— **Főkönyvelő választás.** A Bonyhádvidéki Gazdasági Bank igazgatósága a megüresedett titkár-főkönyvelői állásra Kreschka Gyulát, a Szekesfehervári Kereskedelmi Bank főkönyvelőjét választotta meg, ki f. évi december hó 2-án foglalja el új állását.

— **Pótállatvásár.** A kereskedelmi m. kir. miniszterium Pincehely község kérelmére, f. évi december hó 7-ére pótállatvásárt engedélyezett.

— **Adomány.** Zichy Gyula gróf megyés püspök, a szekszárdi róm. kath. óvodát és gyermekmenhelyet fenntartó egyesületnek az építéssel felmerült költségei fedezésére 300 kor. segélyt adott, amelyért ezután is hálás köszönetet mond az egyesület vezetőségére.

— **A gyolcsosok árulási joga.** Az állandó üzlethellyel bíró kereskedőknek régi panasza az, hogy a gyolcsosoknak biztosított kedvezményei való visszaélés nekik, akik a város közterheikhez busás összeggel járulnak, tetemes károkat okoz. A kereskedelemügyi miniszter f. évi 38045. sz. határozatával most kimondotta, hogy a felvidéki házalók csak abban az esetben jogosultak a heti vásárokon kirakodni és árulni, ha a házalást községről községre és házról házra járva gyakorolják és így az utjukba eső községekben éppen hetivásárt találhatnak s hogy azokat a házalókat, akiknek házaló könyvéből kitűnik, hogy a községről-községre és házról házra járás mellőzésével tisztán vásár látogatásra szorítottak, a hatóságoknak jogában áll a kirakodásban megakadályozni s őket a vásártérről eltávolítani.

— **Aszfaltozás Dunaföldváron.** Amint írják, Dunaföldvár községben több háztulajdonos saját akaratából elhatározta, hogy a Kossuth Lajos-
utcan s a község belterületén levő házak előtti tégla-
járdaát aszfaltjárddal cseréli fel. Az aszfaltozás igen szépen sikerült s ezzel a község fő-
utcaja s egyéb részei szépségben, a házak pedig értékben sokat nyertek. Csodálatos, hogy éppen a „legszegényebb háziur“, a közalapítványi uradalom, az aszfaltozás láttára sem kapható semmi szépre, semmi jóra. Rozoga tégla-
járdaát ép most újra csak téglával reparáltatja, míg nemrégiben a község „főterének diszere“ egyik nagy bérházát szurkos papírral vonatta be.

— **Tolvaj iskolásfiúk.** Thomayer Géza és Dely Gyula bölcskei tanítók a csendőrségnél panaszt tettek, hogy az iskolában levő bezárt asztal fiókjukból 5 korona készpénzt elloptak. A csendőrség megállapította, hogy a lopást két iskolásfiu, névszerint Pálfi Lajos és Sallai Lajos követte el. A tettesek a szekszárdi kir. ügyész-
ségnek feljelentettek.

— **Halálozások.** Váratlan gyászhir keltett vármegyeszerte megdöbbenést és mély részvétet. Rosmayer Paula, néhai Rosmayer Ferenc, a Szent Silveszter-rend lovagja és neje Schvarkopf Borbála leánya, Budapesten, f. hó 13-án elhalt. Mindenki erősnek, egészségesnek ismerte, csak a beavatottak tudták, hogy súlyos kór támadta meg, amely gyorsan el is ragadta. Holttestét Tolnára szállították s itt nagy pompával és az egész község őszinte részvete mellett, f. hó 15-én helyezték örök nyugalomra a kath. temetőben levő családi sírboltban. A korán elhunyt urhölgy haláláról a következő gyászjelentést vettük: „Alulírottak ugy a maguk, mint az összes rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy szeretett jó testvérük és drága jó nagynénjük, Rosmayer Paula, folyó hó 13-án éjfélok, áldásos élete 41. évében, hosszas szenvedés és a halálóklók szent-
ségének felvétele után, az Urban elhunyt. Drága halottunk hült tetemei folyó hó 14-én délután 3 órakor fognak IV. ker., Veres Pálné-utca 34. szám alatti lakásán a róm. kath. anyaszentegyház szertartása szerint beszenteltetni és Tolnára szállítva, folyó hó 15-én délután 3 órakor az ottani róm. kath. sírkertben levő családi sírboltban a boldog feltámadás reményében nyugalomra helyezettetni. Az engesztelő szent mise-
áldozat folyó hó 16-án d. e. 10 órakor fog a tolnai plébánia-templomban a Mindenhatóknak bemutatni. Budapest, 1909 november 13-án. Adjon neki az Ur örök boldogságot! Rosmayer Ferenc, Rosmayer Jozefa férj. Gebhardt Imréne,

Rosmayer Róza öz. báró Eliatschek Edéné testvérei. Stepniczka Mária öz. Molnár Kázmérné, Dr. Gebhardt Ferenc és felesége Hoffmann Margit, Gebhardt Mariska férj. kálnoki Bedő Gáborné, báró Eliatschek Edith, Molnár Kázmér, Molnár Oszkár, Molnár Ilonka, Bedő Mihály unokaöccsei és unokahugai.»

Városunknak egy jobb sorsra érdemes polgára fejezte be fiatal életét — önkézevel vetve annak véget — Szekszárdon, f. hó 13-án, méretetlen gyászba és szomorúságba döntvén családját és szüleit, akik egyetlen gyermeküket vesztették benne. Ifj. Hauk Antal már régóta gyógyíthatatlan gerincbajban szenvedett, minek következtében évek óta nem tudott a házból ki menni, sőt baja az utóbbi időben annyira súlyosodott, hogy állandóan feküdni volt kénytelen. A valamikor életerős férfi fájdalmas helyzetében elvesztette a lelki egyensúlyt s szombaton este forgópisztolyal szájába lőtt. A golyó átfurta az agyat s rögtön halált okozott. A boldogultat f. hó 15-én temették nagy és általános részvét mellett. A temetésen megjelent dr. Szenkirályi Mihály polgármester, a polgári olvasókör, Boda Vilmos, az ipartestület André István vezetése alatt s a család számos ismerőse és jóbarátja. A koszorúkkal borított koporsót a boldogult volt iskolatársai emelték a gyászkozsira. A korán elköltözött kiterjedt rokonságán kívül gyászolják: özvegye született Balázs Amália, gyermekei: Margitka és Sárika és szülei: id. Hauk Antal és neje Szily Katalin.

Eörményesi és karánsebesi Fiáth Pompejus nagybirtokos, november 13-án rövid szenvedés után életének 47 évében elhunyt Mihályiban.

— **Nyugdíjazás.** Dr. Gyenes József, szekszárdi kir. törvényszéki bíró, saját kérelmére nyugdíjaztatott.

— **Tanítóválasztás.** E hó 22-én lesz Bátaszéken az újonnan szervezett két községi tanító-női állomásra a választás. A kántor választása pedig e hó 21-én lesz.

— **Alakuló ülés.** A Tolnán létesült Bányaféle szőnyeggyár r. t. folyó hó 18-án tartotta alakuló ülését **Fekete** Ágoston prépost elnökle alatt. A jegyzői tisztelet dr. **Szily Géza** ügyvéd töltötte be, az igazoló bizottság tagjai voltak: **Horváth Ferenc** és **Potyondy József**. Az alapszabályok elfogadása után az alapítók bejelentették az igazgatóság névsorát. Az igazgatóság tagjai: **Fekete** Ágoston (elnök), **Bányai Mór** (ügyvezető igazgató), **Krausz Béla**, **Scheiner Simon**, **Schön Béla**, dr. **Szily Géza** és **Tenczlinger István**. A felügyelő-bizottság tagjaivá megválasztottak: dr. **Fischer János**, **Horváth Ferenc** és **Perler József**.

— **Megismert előadás.** A szekszárdi róm. kath. olvasókör műkedvelői f. hó 22-én este 8 órakor újra előadják Pailler Vilmosnak Szent Dorothea című 2 felvonásos színművét. Helyárak: I. h. 1. 40, II. h. 1K, állóhely 60, diákjegy 30 fill. Jegyek előre válthatók az elnökségnél.

— **Iskolák fejlődése.** A ciki rk. hitközség VI. tanteremnek a rk. olvasókör üresen álló nagytermet kibérelte. A grábóci rk. hitközség II. tantermet és tanítói lakást építtetett. Ily szépen fejlődik a tanügy vármegyénkben.

— **Adományok.** A pécsi Oltáregylet céljaira vármegyénkbeli adakoztak: gróf Apponyi Sándorné 25, báró Schell Józsefné 10, gróf Széchenyi Sándorné 10 koronát.

— **Felolvasó estély.** A szekszárdi rk. társaság november hó 28-án kezd meg az adventi felolvasások sorozatát. A 28-iki felolvasóestély sorrendje a következő: 1. Kuruc dalok. Előadja az énekkar. 2. Isten áldd a magyart. Szavalja: Tóthsimon Erzsike. 3. Haragos feleség. Előadja: Mozolán Terike. 4. Hazaszeretet. Irta és felolvassa: Herman Frigyes ur. 5. Rákócziné szcre-nádja. Szavalja: Hauszkecht János. 6. Rákóci Ferenc Rodostón. Szavalja: Tóth Terike. 7. Cinka Panna. Szavalja: Cank Juliska. 8. Rákóci induló. Előadja: az énekkar.

— **Táncmulatság.** A szekszárdi rk. társas. kör f. hó 21-én zártkörű táncmulatságot tart. Kezdeté este 7, vége reggel 4 órakor. Ruhatári illeték 50 fill.

— **A postapalota ügye.** A szekszárdi postapalota ügye dűlőre jutott. A kir. postakincstár végre megkötötte a szerződést a telektulajdonosokkal, még pedig úgy, hogy a Hradék-féle háznál az egész illetéket a kincstár viseli, míg a Müllerné féle háznál az illeték felét. A szerződést a posta részéről Acs Vendel felügyelő és postafőnök, továbbá Csathó Egon főtiszt szerdán már aláírta. Most aztán rövidesen kiírják a pályá-

zatot s az építést valószínűleg már kora tavaszszal megkezdik. A pályázatra vonatkozó mindenféle felvilágosítás a szekszárdi postahivatal főnökénél nyerhető.

— **Országos vásár.** Mult hétfőn tartották meg Szekszárdon az Erzsébet-napi vásárt, mely a kedvező időjárás folytán igen élénk forgalmu volt. Felhajtottak 1900 darab szarvasmarhát, 400 lovat és 50 sertést, Vevőre talált 839 állat.

— **A bonyhádi Perczel-szobor.** Az elmúlt héten a Perczel-szoborra adakoztak: Molnár Lajos Bonyhád 2 K, Bába község 10 K, Gömör-megyei Takarékszövetkezet 1 K, Rimaszombati Közgazdasági Bank 1 K, Ihrig Károly gyűjtése Apatin 1250 K, Szemere Miklós Budapest 100 K, Kükemezey Árpád 1 K, Rimaszombat-Salgótarjáni részvénytársaság 50 K, Borbély Lajos 20 K, Varga László gyűjtése Bátaszék 340 K, Tallián Béla 10 K, Döbrököz község gyűjtése 5 K, Gyalog István Bonyhád 5 K, Marhauser Imre Bonyhád 5 K, Győri ügyvédi kamara 7 K, Ghyezy Béla Budapest 20 korona, összesen 25290 korona. Eddigi gyűjtés összesen 412177 korona.

— **Intézkedés a sik szőlők elszaporodása ellen.** Minthogy Horvát-Szlavonországban is sikon terjed leginkább a szőlőtelepítés, a horvát szlapon kormány arra érezte magát indítatva, hogy elrendelje, hogy az állami szőlőtelepekről amerikai vesszők csak a már létező szőlők részére szállíttassanak. Az olyan szőlők számára, amelyek sikon létesültek, vagy amelyek más művelési ág helyébe léptek, vesszőanyag nem szolgáltatható ki.

— **Pótvásár.** Bátaszék község f. é. december 13-ára pótvásárt kér.

— **Iskola bezáratás.** Gerjen községbeli iskolák a kanyaró fellépte miatt bezárattak.

— **Katonaszökevény.** Lotz Henrik bonyhádi születésű 27 éves nőtlén cipészsegéd, a 44. sz. gyalogezredtől, melynél mint gyalogos szolgált, megszökött. A szökevényt a hatóság keresteti.

— **Tüzeset.** Mocsényben Müller Kuba vállalkozó barakja leégett. A kár 4—5000 korona, mely azonban biztosítás útján megtérül.

— **Talált csikó.** Györköny községben a mezőőrök 1 gazdátlan 2 éves herélt csikót találtak. A körülözés elrendeltetett.

— **Iskolalátogatás.** A kir. tanfelügyelőség e héten megvizsgálta a ciki rk., a borszönyi községi, a grábóci rk., a ladományi rk., a belaci rk. és a kakasdi rk. iskolát.

— **Megvert feleség.** Sitkei Mihály bölcseki lakos feleségét sz. Árki Évát családi viszályból kifolyólag úgy megverte, hogy orvosi vélemény szerint hosszabb ideig nyomhatja az agyat.

— **Megrugta a ló.** Preiner Ferenc Piszter szekszárdi lakos f. hó 16-án fát hordott a szigetből. Mikor a csapatóért a lovak közé lehajolt, fuvarosának, Simon Jánosnak lova megrugta. A rugás Preinert a bal halántékon találta, s oly súlyos sebet ejtett, hogy eszméletlen állapotban szállították be Preinert a lakására. A mult évben nősült fiatal embernek, aki Orbán József Csárdás újvárosi templom gondnok unokája, sebesülése életveszélyes.

— **Öngyilkosság.** Ulrich Vince 50 éves bonyhádi kérés f. hó 12-én délután fél 6 órakor életuntagságból felakasztotta magát.

— **Szélhámos kereskedősegéd.** Öz. Veiszfeller Gyuláné decsi kereskedőhöz beállított Fröhlich Kálmán 19 éves bonyhádi kereskedősegéd s magát a Hirschfeld Testvérek bonyhádi nagykereskedők üzletvezető-utazójának adván ki, Veiszfellernek számla tartozásának kifizetésére hívta fel. Veiszfellernek felült a csalónak s 22 K 60 fillért átadott Fröhlichnek, akiről azután kint, hogy szélhámos. A csendőrség feljelentette a bíróságnál.

— **Belefult a Dunába.** Herold Ferenc és társai tolnai halászkok a Malát-sziget mellett, a vízben holtan találták meg Szatur Lőrinc 72 éves magánosan élő napszámost, aki csónakjával a szigetre fát szedgetni járt. Minthogy rajta kül-erőszak nyomai voltak, a törvényszék vizsgálóbírája a hulla felboncolását elrendelte. A boncolás eredménye szerint legvalószínűbb, hogy az erősen szívhajos ember csónakján hirtelen rosszul lett, a Dunába esett s esése közben szenvedte el konstatált sérüléseit.

— **Baleset.** Stojakovics József, Ollé Ferenc szekszárdi kovácsmester 18 éves segédje, a hétfői szekszárdi vásáron leesett a hajóhintáról s bal karját eltörte. Súlyos sérülésével beszállították a kórházba.

— **Feltört pincék.** A Bátaszék községhez tartozó Lajvér pusztán levő felsősor présházban vasárnapról hétfőre virradó éjjel hivatlan látoga-

tók jártak. A betörők az egész sor pincét feltörték, a borokat sorra kóstolták, de egyéb kárt szerencsére nem tettek.

— **Harapós cseléd.** Deli Mária tolnai lakos szolgálatadónéját, Erdős Lipótné faddi lakost, mindkét kezén súlyosan megharapta, a csendőrség a tettest a paksi kir. járásbírósnak feljelentette.

Mindenki otthon készítheti rumját és likörjét a „Garay“-Drogéria rum- és likörkivonataival. 1 üveg ára 80 fill., amely 2 1/2 liter rum vagy likör készítéséhez elegendő.

„Garay“-Drogéria Szekszárd, Széchenyi-u. (Dr. Hangel-ház).

FOGORVOS KOVÁCS J.
vásártér-utcai műtermében hiányzó fogak pótlása, csaposfogak, arany koronák és szájpadlás nélküli fogak (hidmunka) készíttetnek. Fogtömés, foghuzás és fogtisztogatás a legjobb mód szerint eszközöltetik.
Szegényeknek rendel: délelőtt 8—9 ig és délután 1—2-ig.

IRODALOM.

Angliai emlékek. Zsigmond János kegyesrendi tanár *Angliai emlékek* cím alatt egy 103 lapra terjedő könyvben számol be angliai utazásáról. Ritka tájékozottsággal s nagy éles látással megírt könyv ez, mely mint olvasmány is élvezetes, sőt egyes részeiben valóságai lebilincselő. A tudós szerző nemcsak százaz utirajzot ad, de e könyvecske meg van tömve eredeti megfigyelésekkel, találó megjegyzésekkel s különösen jól esik látnunk a könyv szerzőjében az elfogulatlan magyar katolikus papot, aki Angliában nemcsak a politikai szabadság, de az igazi vallási türelmesség országát is látja és állítja élénk. Az általános bevezető rész után a szerző külön fejezetben mutatja be „Az alkoholizmus elleni küzdelmet“, „London élelmességét“, „Az anyaország és gyarmatok“ at, Anglia és London világkereskedelmét. Külön fejezetet szentelt „Az Angol alkotmányának és szabadságnak“, „A hadseregnek“, „A nemzeti nevelésnek“, az „Angol házaknak“, „A British muzeumnak“, „Az 1908. évi kiállításnak“, „Az újabb gazdasági átalakulásnak“. A könyv ára nincs kitüntetve, az valószínűleg nincs is nagyobb nyilvánosságnak szánva. Kár, mert igazán tanulságos olvasmány. A könyv egy kisebb fejezetét mai számunkban hozzuk.

Irodalmi jelentés. „Hárfahangok“ címen sajtó alá akarom rendezni a kath. lapok hasábjain elszórtan megjelent költeményeimet. Tisztelettel kérem mindazokat, akik irodalmi munkásságom iránt érdeklődnek, hogy könyvem megrendelni, előfizetőket gyűjteni s megrendelésükről december 25-ig értesíteni sziveskedjenek. Könyvem 10—12 iven valószínűleg a husvéti könyvpiacon jelenik meg a pécsi püspöki könyvnyomda csinos és izléses kiállításában. — Ára 2 korona lesz, de utalványozását csak könyvem megjelenése után kérem. Pécs, 1909 nov. hó. Hortobágyi József belvárosi káplán, a „Pécsi Ujlap“ társ szerkesztője.

Aktuális Könyvtár cím alatt nagyszabású, teljesen eredeti irodalmi vállalkozás indult meg Budapesten, Szomaházy István szerkesztésében, mely egy még egészen új, eddig ismeretlen téren nyit ösvényt. Egy sajtósági irodalmi műfajt teremt meg. Beleviszti az irodalomba a művészi eszközökkel dolgozó aktualitás hatalmas erejét. Az első kötetet Godányi Zoltán „Repülőgépen az északi sarkra“ írta, melyben fantasztikus színben eseteli az ötven év múlva történendő eredményeket. Az ő regényében a repülőgép oly közismert fogalom, miat ma a vasut vagy az automobil. Ára 1 korona 50 fillér. — „Kacagó szélhámos“ a címe a második füzetnek, melyet a kitűnő író Cholnoky Viktor írt. Két nagyszabású tolvajcsinyt beszél el szellemes, humoros modorban s felemlíti a rendőrség legutóbbi bak-

lövését és a postatolvajokat is. Ára 20 fillér. Kaphatók az Aktuális Könyvtár kiadóhivatalában, Budapest, IV., Veres Pálné-utca 16, továbbá minden könyvkereskedésben és vasuti könyvelárusítóhelyen.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— A „Dunaföldvári Nőegylet“ f. hó 14-én választmányi ülést tartott. Az ülést dr. Lévai Dezsőné alelnök lelkes szavai nyitották meg, melyek a Nőegylet emberbaráti s hazafias céljára vonatkoztak. Lélekemelő volt a gyűlés azon része, midőn dr. Hevesi Gyula az 1877-iki aranyifjúság által rendezett multság tiszta jövedelmét magában foglaló takarékpénztári betétkönyvet a megalkult Nőegylet választmányának átadta. Az akkori aranyifjúság, melynek ő is egyik leglelkesebb híve volt, táncmultságot rendezett a Nőegylet javára. A multságon csupán egy nő vett részt (nagybőjt lévén, a többi távol maradt) s ez indította rá a fiatalságot arra az elhatározásra, hogy a kiténő hangulatban reggelig tartott multság tiszta jövedelmét a Dunaföldváron megalkulandó általános Nőegyletnek adják. Évtizedek multak s a Nőegylet csak most alakult meg. Az 57 f. tiszta jövedelem kamatjaival ma már az 500 koronát meghaladja s ez képezi a „Dunaföldvári Nőegylet“ alaptőkéjét. A betétkönyvet dr. Hevesi Gyula tb. megyei főorvos kezelte minddeddig s lelki örömmel, kedves, keresetlen szavakkal adta át azt a Nőegyletnek, a választmány leghálásabb köszönete mellett. A lelki mozzanatokban gazdag ülés dr. Lévai Dezsőné alelnök buzditó szavaival zárult be.

15 éven felüli leányok :

felvétetnek a
Molnár-féle r.-t.
nyomdai osztá-
lyában.

TANÜGYI HIREK.

Rovatvezető: Nagy Béla.

Államsegélyek. Lehner Irma bonyhádi rk. szerzetes tanítónő fizetésének 700 koronára való kiegészítésére 1909. szept. 1-től évi 280 korona államsegély utalványoztatott. — A Jombóvári állami iskola tanácstermének bebutorozására 400 korona államsegély engedélyeztetett. — Pintérné, Csermák Teréz dunaföldvári rk. tanítónőnek 200 korona korpótlék államsegély utalványoztatott. — Horváth József dunaföldvári rk. tanítónak 200, Schlenker Mihály bonyhádi rk. tanítónak 100, Simon Ferenc alsónyéki ref. tanítónak 800, Cseh József miszlai rk. tanítónak 900, ifj. Hajas János pinchehelyi rk. tanítónak 100, Kálmán Ferenc szekszárdi rk. tanítónak 200 és Mayer József tamási rk. tanítónak 200 korona államsegély utalványoztatott.

Pótállamsegély. A dombóvári állami iskola 1909/10 tanévi dologi szükségleteinek részben való fedezésére 90 korona pótállamsegély utalványoztatott.

Tandijkárpótlás. Az ingyenes népoktatás folytán keletkező tandijkárpótlás ügyében kövendő eljárás majd rendeltetileg lesz szabályozva, ezt türelemmel kell bevárni az érdekelteknek.

Ninos fizetésekiegészítési államsegély. A közoktatásügyi miniszter 122.746/1909. sz. rendeletében kijelentette, hogy fizetésekiegészítési államsegély 1910. évre sincs már, ilyeneket csak 1911. január 1-től helyezhet kilátásba, miért is a kilátásba helyezésért 1910. májusban kell folyamodni. Az ozorai rk. hitközséget ily kérelmével el is utasította.

Nyolc osztályu elemi iskola. Az elemi iskola 6 osztályát általános művelődési, közgazdasági és erkölcsi okokból, tehát nemzeti szempontból,

nyolc osztályuá óhajtják fejleszteni. Ipari vagy mezőgazdasági munkálkodással kapcsoltatik egybe. Magyarosítási szempontból is hasznos lenne, de akkor el kellene törölni az ismétlőiskolát.

Folyamodások államsegélyért. A gazdasági ismétlőiskolai államsegélyek és az állami iskolák költségvetési államsegélyei a f. tanévvel lejárnak. Új államsegélyért 1910 májusban kell folyamodni.

Tanító gondnoksági tag nem lehet. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszternek 102.991/1909. számú rendelete szerint a politikai község, valamint a hitközség képviselőjében sem állami, sem más jellegű iskola tanítója gondnoksági taggá meg nem választható.

Új lap a gazdasági ismétlőiskolák részére. „Kertgazdasági Lapok“ cím alatt Budapesten új lap fog megindulni.

A szekszárdi iparostanonc otthon. A szekszárdi iparostanonciskolai otthon jóváhagyott alapszabállyal bír. Az otthont Polgár Alajos tanár vezeti és pedig oly ügyesen és leköntően, hogy eddig 54 tanuló látogatja azt.

Felelősség. A tanítók nyugdíjárulékának befizetésért a fentartók felelősek, annak pontos befizetését ellenőrizni tartoznak.

Ipariskolai tanítók díjazása. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter az ipariskolai tanítók díjazása ügyében úgy döntött, hogy azon okl. elemi iskolai tanítóknak, kik ipariskolai tanfolyamról külön képesítéssel nem bírnak, heti 1 órai tanítás után évi 60 korona járjon, polgári iskolai tanárnak 80 K. képesített rajztanítónak 100 K. Erre ad államsegélyt. Az iskolafentartó adhat ugyan többet, de akkor arra államsegélyt nem kérhet, hanem azt sajátjából tartozik fedezni.

Beiratkozás a szekszárdi iparostanonc iskolába. A szekszárdi iparostanonciskolába eddig 170 tanuló iratkozott be.

Örömhír az uradalmi tanítóknak. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi min. az 1907. évi 27. t.-c. az uradalmi tanítókra is kiterjesztette. A korpótléket már ki is utalványozta nekik.

5/1909. biz. szám.

Hirdetmény.

A tamási kir. járásbírótság mint telekkönyvi hatóság 1909. évi október hó 20-án, 8157. sz. alatt kelt végzésével kiküldött bizottság ezennel közhírré teszi, hogy **Felsőnyék és Fürged** községre vonatkozólag az 1886 : XXIX., 1889 : XXXVIII. és az 1891. évi XVI. t.-c.ikkek értelmében szerkesztendő telekkönyvi betétek készítésének munkálata folyamatba tétetvén, a nevezett községben a helyszíni eljárás és pedig az 1891 : XVI. t.-c. 9. §-a értelmében első sorban az azonosítás 1909. évi november hó 22-én és ennek befejeztével a további bizottsági eljárás fog kezdődni.

Ennélfogva felszólítanak:

1. Mindazok, akik az a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt a kitézött határnapon megkezdendő eljárás alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket, igazoló okirataikat mutassák fel;

2. Mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a tulajdonjog telekkönyvi bekebelezését a kitézött határidőig a telekkönyvi hatósághoz intézett szabályszerű beadvány útján kieszközöljék, vagy a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok alapján a telekkönyvi bejegyzés iránti kérelmeik előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, az átírásra az 1889 : XXIX. t.-c. 15—18. §-ai és az 1889 : XXXVIII. t.-c. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogait ez uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illetékkelengedési kedvezményétől is elesnek.

3. Azok, a kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék, illetve, hogy törlesztési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt

jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Vass István
betétszerkesztő írnok.

Takács,
kir. tszéki bíró.

Eladó ház.

Emeletes magtárral, a községben egyedül álló **szódagyárral, gőzcséplő garnitúrával**, 4200 lakossal bíró községben **jutányos árban eladó.** Tudakozódni lehet: **Debulay Antalnál Bátán.**

Kereskedők és Iparosok

újvőre szóló romek szép képekkel ellátott reklámnaptáraikat a legnagyobb választékban, jutányos áron szerezhetik be a

Molnár-féle nyomdai r.-t.-nál Szekszárdon.

Fischl Lajos butor- és épületasztalos, a „Pirmitzer József és Fiai“ kereskedők házában dus raktárt tart, a legújabb és legmodernbb butorokból, szalon-ebéltő- és irodaberendezésekből, részletfizetésekre is. Azonkívül nagy raktárt tart vasbutorokból. Asztalos-munkák a leggyorsabban, jutányos áron készülnek.

Aranyeres bántalmaknál orvosilag ajánlott
closet papír
(glicerín-crème toilette)
kapható a Molnár-féle nyomdai r.-t. könyvkereskedésében.

Kiadó lakás!!

! Egy szoba, konyha, pince és faskamrából álló lakás a Bartina-u. 1501 a. alatt
• azonnal kiadó.

Imakönyvek

reformátusok és katolikusok részére.

Kapható:
Molnár-féle könyv- és papirkereskedésben

SZEKSZÁRD, Kaszinó-bazár.

Vasuti menetrend

Életbe lépett 1909 október hó 1-én

Sárbogárd—Szekszárd—Bátaszék

10 ⁴⁵	8 ⁴⁵	4 ¹⁰	ind.	BUDAPEST	érk.	1 ⁴⁰	8 ¹⁵	6 ¹⁰
5 ²⁶	12 ¹⁰	6 ⁰⁷		SÁRBOGÁRD		11 ⁰⁶	4 ¹⁴	10 ³⁶
6 ¹⁶	12 ³²	6 ²⁸	érkezik	RETTSZILAS	indul	10 ⁴⁷	3 ⁵¹	10 ¹⁵
6 ³⁷	12 ³³	6 ²⁹	indul	Cece	érkezik	10 ⁴⁶	3 ⁵⁰	10 ¹⁵
6 ³¹	12 ⁴⁸	6 ⁴³		Vajta		10 ³³	3 ³⁶	10 ⁰²
6 ⁴⁹	1 ⁰⁷	7 ⁰¹		Nagydorog		10 ¹⁵	3 ¹⁷	9 ⁴⁴
7 ²⁴	1 ⁴⁵	7 ³⁸		Kajdacs		9 ⁴⁷	2 ⁴⁸	9 ¹⁶
7 ³⁶	1 ⁵⁶	7 ⁴⁸		Kölesd-Tengelic		9 ²⁸	2 ²⁸	8 ⁵⁷
7 ⁵²	2 ¹⁷	8 ⁰⁴		Tengelicz 9. ó.		9 ¹⁴	2 ¹³	8 ⁴³
8 ⁰¹	2 ²⁷	8 ¹⁸		Hidja-Pta-Apáthi		9 ⁰⁵	1 ⁵⁸	8 ³⁴
8 ¹²	2 ⁴⁰	8 ²⁵		Tolna-Mözs		8 ⁵⁵	1 ⁴⁸	8 ²⁴
8 ⁴¹	3 ¹⁴	8 ⁵⁴		SZEKSZÁRD	érkezik	8 ³²	1 ²⁰	7 ⁴⁸
8 ⁵⁹	3 ³³	9 ¹³	indul	Ocsény	érkezik	8 ¹⁰	1 ²⁵	7 ²²
9 ¹⁴	4 ²⁵	9 ²⁸	indul	Decs		8 ⁰⁰	1 ¹⁵	7 ⁰⁷
9 ²⁵	4 ³⁷	9 ⁴⁰		Sárpilis-Öberek		7 ⁵⁰	1 ¹⁴	6 ⁵⁶
9 ³⁶	4 ⁵⁰	9 ⁵²		Bátaszék		7 ⁴¹	1 ¹³	6 ⁴⁵
9 ⁵⁰	5 ⁰⁶	10 ⁰⁸		Baja		7 ²⁸	1 ¹⁵	6 ³¹
10 ⁰³	5 ²⁰	10 ²²		Dombóvár		7 ¹⁹	1 ¹⁰	6 ²⁰
—	7 ⁰⁸	—				—	7 ²⁷	5 ⁰²
1 ³⁷	—	2 ⁰⁹	érk.		ind.	4 [—]	—	2 ³⁰

Oda **Bátaszék—Dombóvár.** Vissza

7 ²⁷	1 ²⁰	10 ⁰⁹	ind.	Baja	érk.	9 ⁵⁵	3 ¹⁸	7 ⁰¹
9 ¹⁴	—	9 ²⁸		Szekszárd		8 ⁰⁰	—	7 ⁰⁷
10 ¹⁸	2 ²⁵	11 ⁰⁰		BÁTASZÉK		7 ¹¹	1 ⁴⁵	6 ⁰⁰
10 ⁴²	2 ⁴⁸	11 ²³		Mórág		6 ⁵²	1 ²⁶	5 ⁴⁰
11 ¹⁷	3 ²²	11 ³⁷		Czikó 79. sz. órh.		6 ¹⁸	1 ²⁵	5 ⁰⁵
11 ³⁶	3 ⁴¹	12 ¹⁶		Hidas-Bonyhád		6 ⁰⁸	1 ²⁴	4 ⁵²
11 ⁵³	3 ⁵⁸	12 ³²		Nagymányok		5 ⁴⁷	1 ²¹	4 ²³
12 ¹¹	4 ²¹	12 ⁴⁵		Szászvár-Máza		5 ²⁷	1 ²⁰	4 ¹²
12 ²⁴	4 ³³	12 ³⁷		Szászvár megáll.		5 ²¹	1 ¹⁵	3 ⁴⁷
12 ⁴⁵	4 ⁵³	1 ¹⁷		Szalatnak		5 ⁰⁷	1 ¹³	3 ²⁹
1 ⁰⁷	5 ¹⁴	1 ³⁹		Mágocs		4 ⁴²	1 ¹⁰	3 ⁰³
1 ²⁷	5 ³³	1 ⁵⁹		Csikóstöttös 53. ó.		4 ²³	1 ⁰⁷	2 ³⁹
1 ³⁷	5 ⁴²	2 ⁰⁹		DOMBÓVÁR		4 ¹⁵	1 ⁰⁸	2 ³⁰
8 ¹⁵	9 ³⁵	9 ⁰⁵	érk.	Budapest kpu.	ind.	10 ⁴⁵	7 ⁰⁰	8 ⁴⁵

Oda **Baja—Bátaszék.** Vissza

7 ²⁷	1 ²⁰	5 ⁰⁵	10 ⁰⁹	ind.	Baja	érk.	5 ⁴¹	9 ⁵⁵	3 ¹⁸	7 ⁰¹
7 ³⁸	1 ³¹	5 ¹⁶	10 ²⁰		F. Pörboly		5 ³⁰	9 ⁴⁴	3 ⁰⁷	6 ⁵⁷
7 ⁴⁷	1 ⁴⁰	5 ²⁵	10 ²⁹		Pörboly		5 ²¹	9 ³⁴	2 ⁵⁷	6 ⁴⁷
8 ⁰⁰	1 ⁵³	5 ³⁸	10 ⁴²		Alsónyék		5 ⁰⁷	9 ²¹	2 ⁴⁴	6 ³⁴
8 ⁰⁴	1 ⁵⁷	5 ⁴²	10 ⁴⁶	érk.	Bata-szek (218)	ind.	5 ⁰²	9 ¹⁶	2 ³⁹	6 ²⁹

NAGY VÁLASZTÉK.

LASKÓ KÁROLY

EPÜLET- és BUTOR-ASZTALOS
SZEKSZÁRD, SZÉCHENYI-U. 140.

Nagy választék saját készítményű modern kivitelű butorokban. Készít saját, valamint más rajz szerint teljes lakasberendezéseket a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig. Kívánatra tervekkel és költségvetéssel szívesen szolgál. Készít továbbá épületmunkákat.

LEGDIVATOSABB KIVITEL.

LEGJOBB MINŐSÉGŰ ÁRU.

JUTÁNYOS ÁRAK.

Ujdonság! Diványpárnák fényképpel.

NE TÖRJE A FEJÉT alkalmi ajándék

miatt, mert a legszebb meglepetés egy jól sikerült

fénykép

mely az egész megyében csakis

Kiss Jenő

„Kossuth“ műtermében

Szekszárd, Széchenyi-utca 65I

A legszebb kivitelben készülnek:

Medaillonok, nagyítások, olaj- és aquarellfestmények.

Sikerért kezeskedem.

Ujdonság! Fényképek selyemre.

Ujdonság! Kézeltő és gallér-dobozok fényképpel.

Elsőrendű minőségű fajtiszta, sima, piros szlankamenka

SZŐLŐVESSZŐ

peronoszporamentes kapható őszi szállításra.

Cím megtudható a kiadóhivatalban.

Ideális arc-kréme a zsirtalan

DIANA ARCZKENŐCS

nappali használatra

Az arcnak üde színt kölcsönöz és azt bársonypuhává teszi.

Ejeli használatra a zsirszerű

DIANA ARCZKENŐCS

szeplő, májfolt és mindennemű arctisztatlanság ellen.

Ara I korona

Diana szappan 70 fillér.

Diana hölgypor I kor.

Kapható:

Szeghy Sandor gyógyszer-tarabban Szekszárdon.

BATTLE AXE

valódi

angol rum
eredeti töltésű
üvegekben kapható:

GAUZER ÁDÁM

füszere - és csemegekereskedő
Szekszárd
Kaszinóbazár épületében

UJ FELVÉTELÜ

helyi látkepes levelezőlapok, **Tuck és N. P. G. genre levelezőlapok** a legnagyobb választékban kaphatók a **Molnár-féle nyomdai r. t.** könyvkereskedésében (Kaszinó bazár). Festőminták kedvező feltételek mellett kölcsönöztenek, valamint rajz- és festőszerek a legjutányosabb áron beszerezhetők

Leányálmok

férfibolondító kincsek — elbájoló szépségek — szerelmi varázslás s szerelmi láncolat —

melyik fiatal leány nem álmodta?

Hajdanában öreg vénasszonyoktól szerelmi italt vettek, manapság a fiatal lányok bőlemben cselekszenek s a legközelebbi drogériából, gyógyszer-taraból s illatszer-üzletből

Zuckooh-szappan

kis csomagolás 1.- kor.
nagy csomagolás (ajándék) 2.50 „

Zuckooh-krém

közöns. tubus 1.25 kor.
nagy tubus 2.50 „

vásárolnak.

Zuckooh-szappan s Zuckooh-krém szépséget alkot mint a tavaszi gyöngyvirág, olesó és gazdaságos a napi használatban, a miért is a szépség szerelmének eszményképét képezi.

Fiatallányok és asszonyok! Aki szép akar lenni, az csak Zuckooh-szappannak hódoljon, aki különös szép akar lenni, az Zuckooh-krémet is használjon.

Ne halaszd, ne kétkedj!

Ne nyugodj, ne pihenj addig

míg

Vágyatok célját el nem érteétek,

Közlömbeszómoru végül marad:

Be nem teljesült óhajok!

Mint helyi egvedüli raktára Szekszárd és vidéke, Bonyhád, Bátaszék, Tolna és Paks részére:

Garay Drogeria Szekszárd

Széchenyi-utca. Dr. Hangel féle ház.
5-44

Csak eredeti orosz csomagolásban.

Kapható:

SALAMON TESTVÉREK

fűszer-, csemege-, tea-, rum-, cognac-, bor- és ásványvízkereskedésében

Szekszárd, Garay-tér.

Eladó korcsma.

Furkó-pusztán, Bátaszék és Duna-szekeső között, az országút mentén levő korcsmát betegség miatt összes épületek és hozzátartozó nagy kerttel szabadkézből eladjuk.

Bővebb felvilágosítással szolgál:

Szabó János és Bekő Katalin

tulajdonosok.

ÜZLETMEGNYITÁS

Van szerencsém Szekszárd és vidéke n. é. közönségét értesíteni, hogy Szekszárdon, a Kaszinó-bazár épületében, a főgimnázium átellenében, a mai kornak teljesen megfelelő

nap- és esőernyőkészítő-üzletet

nyitottam, hol a legutányosabb gyári áron mindeunemü nap- és esőernyő-újdonságok kaphatók a legszolidabb kiszolgálás mellett. Mindennemü javítások és behuzatások mérsekelt áron és pontos kivitelben eszközöltnék. Üzletemet a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlva, vagyok kiváló tisztelettel

LANDAUER GÉZA

nap- és esőernyőkészítő
Szekszárd, Kaszinó-bazár-épület.

Szőlőoltvány!

Régi szőlők hiányainak pótlására 2 éves gyökerü száza	20 K
Gyökeres fásoltvány ezre	180 >
» szépséghibával	90 >
» zöldoltvány	160 >
Sima	90 >
Gyökeres riparia portalis vastag	32 >
» 2 éves	40 >
Sima riparia portalis	18 >
» vékony	8 >
Gyökeres hazai nemes vessző	30 >
Sima	10 >
40 legjobb fajban, teljes jótállással, azon kötelezettséggel, hogy ha a küldött anyag meg nem felel, azt visszaveszem s a pénzt visszaadom.	
Árjegyzék ingyen. Le van benne írva a Csodaszőlő, Pozsonyi fehér, Muscat Ottonel Csabagyöngye. — Hegyi borok eladása.	

Borarak:

Gyöngyösi siller . . . . . Hl.	32 K
Visontai	36 >
Gyöngyösi fehér asztali	34 >
» pecsenye	38 >
Visontai Rizling	44 >
» Moskotály	70 >
» vörös bikavér	70 >

Szekely I. József

Gyöngyös,
Szent Urbán templom.

PÁRATLAN SZŐLŐFAJ!

Hogy ezt bebizonyítsam, a „Delaware” szőlőről, királyi közjegyzői hitelesítéssel ellátott eredeti fénykép felvételeket készíttettem.

A felvétel áll: egy darab 20 éves csercsapos kifogástalanul dusan termő tőke, 32 fűrt, egy darab 4 éves szálvesszős tőke 168 fűrt és 11 darab egy sorban levő 4 éves szálvesszős tőke több mint 1600 kifogástalan egészséges fűrt szőlőterméssel. Ezek mind ott vettek fel, ahol pár méternyire tőle az európai oltványokon a termes négy ötszöri permetezés dacára elpusztult. Így ez az év volt az, amely bebizonyította, hogy ezen fajnak termésein peremetezés nélkül semmiféle szőlőbetegség kárt nem okoz. Ezen kívül nagy előnye meg, hogy oltani és alá a földet megforgatni nem kell, vesszője télen soha meg nem fagy, bora elsőrendű és rendkívül bőtermő. Ezen a néven azonban igen sok más hitvány fajokat adnak el, ezért aki a valódi bőtermő és legnemesebb fajt akarja megszerezni, az csak a NAGY GÁBOR-féle „DELAWARE” vesszőt vegye. A DE AVARE szőlő bővebb leírását, természetének királyi közjegyzővel hitelesített eredeti fényképfelvételeit színes kivitelben, továbbá a szöveg közé nyomott 40 szép képet tartalmazó

képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldöm

mindenkinek, aki velem címét tudatja. Okvetlenül kérje még ma ezt a tanulságos tartalmu árjegyzéket, mely a szőlőoltványokról és lugasültetésről is ad részletes, helyes utbaigazításokat,

NAGY GÁBOR szőlőnagybirtokos KÖLY

posta, távirtda és távbeszélő állomás
Levelezés magyar, német, horvát, szerb és román nyelven.

ROPS

biztonsági
gyorsfőző.
Tűzveszély
kizárva.

Ha felborul, elalszik.

Szesz ki nem folyhat

Szeszfogyasztásban igen takarékos.

Kapható minden jobb vasáru és háztartási cikkekkel árusító üzletekben.

Ha valahol nem kapható, szíveskedjék hozzánk fordulni.

Képes prospektus ingyen és bérmentve.

ROPS Femáru Részv.-Társ.

BUDAPEST, V., Külső-Váci-ut 74/71.

Helybeli elárusító: 5-50

Fritz L. Gyula Szekszárd.

BATTLE AXE

Legfinomabb
JAMAICA RUM

Kapható:

SALAMON
TESTVÉREK

fűszer-, csemege-, tea-, rum-, cognac-,
bor- és ásványvizeskereskedésében
SZEKSZÁRD, Garay-tér.

CSAKIS EREDETI ÜVEGEKBEK!

Tolnavármegye völgysegi járásának főszolgabírájától.

5630/1909. szám.

Pályázati hirdetmény.

Tolnavármegye völgysegi járásához tartozó **zombai** egészségügyi körben a **körorvosi állás** elhalálózás folytán megüresedvén, annak betöltésére ezennel pályázatot nyitok és felhivom mindazon orvostudorokat, kik ezen az alábbiak szerint javadalmazott állást elnyerni óhajtják, orvostudori oklevelüket, valamint eddigi működésüket és előéletüket igazoló okmányokat hozzám **folyó évi december hó 10-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később beérkező, vagy szabálytalanul felszerelt kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

Az állás jadalma: Az 1909. évi XXXVIII. törvénycikk értelmében az államtól fizetendő 1600 korona fizetés, szabályszerű korpótlék.

Természetbeni lakás, előírás szerint építendő lakóházban; addig is mig ilyen épül, törvényhatóságilag megállapított lakbér.

Fuvar, fuvardíj, távolsági, látogatási, rendelési és műteti díjak szedése a vármegyei szabályrendelet értelmében.

Zomba községben a halottkemi teendők ellátásáért esetenként 40 fillér.

Bonyhád, 1909. évi november hó 15-én.

Szentivány Miklós

főszolgabíró.

Karácsonyi és Újévi

újdonságok óriási választékban

Ajándék és disztárgyak, harisnyák, nyakkendők,
játékárúk, férfi-, női- és ingek, gallérok, kézi-
gyermekcipők munkák és illatszerek
legolcsóbban beszerezhetők:

FEKETE HUGÓNÁL

SZEKSZÁRD, KASZINÓ-BAZÁR

7-14 krajcáros
játékárúk

Telefon 60.

Baba-javítások
elfogadtatnak